

Ob 70-letnici prof. dr. Jerneja Pavšiča

Boštjan Rožič

Prof. dr. Jernej Pavšič, univ. dipl. inž. geol., se je rodil 23. avgusta 1944 v Ljubljani, v kateri je tudi obiskoval osnovno in srednjo tehniško šolo. Po njenem zaključku se je leta 1966 vpisal na ljubljansko univerzo, in sicer na Odsek za geologijo takratne Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. Študij je končal leta 1971 z diplomom s področja biostratigrafije in se zaposlil na Geološkem zavodu v Ljubljani. Po izvolitvi v asistenta leta 1973 se je zaposlil na Odseku za geologijo, kjer je ostal vse do upokojitve v začetku julija leta 2009. Prav specializacija na področju biostratigrafije apnenčevega nanoplanktona in poučevanje sta najbolj zaznamovala slavljencevo bogato raziskovalno in pedagoško pot, dopolnjeno z osupljivo strokovno in poljudno-znanstveno publicistiko.

Jernej Pavšič je prva leta na Oddelku za geologijo služboval kot asistent in leta 1976 uspešno zagovarjal magistrsko nalogo, tri leta kasneje pa še doktorsko disertacijo. Za slednjo je bil tudi nagrajen iz sklada Milana Miličevića. Leta 1981 je bil izvoljen v naziv docenta, leta 1986 v izrednega profesorja in leta 1992 v rednega profesorja.

V svoji pedagoški karieri je sprva asistiral pri laboratorijskih in terenskih vajah, kasneje pa je bil nosilec premetov Paleontologija in Paleogeologija za geologe ter Osnove geologije za rudarje in gradbenike, za eno leto je prevzel tudi predavanja iz stratigrafije. Študentje smo si ga zapomnili po izredno sistematičnem in doslednem ter slikovno podprtem podajanju snovi. Za predmet Paleontologija je izdelal obsežen in pregleden univerzitetni učbenik, ki poleg paleontološke sistematike vsebuje tudi številne podatke o slovenskih fosilnih najdbah. Za predmet Osnove geologije je prav tako izdal obsežna skripta.

Poleg poučevanja Pavšičevo pedagoško delo označuje tudi mentorstvo. Bil je mentor številnim seminaristom, predvsem s področja pale-

ontologije. Mentorstvo je prevzel pri šestnajstih diplomskih nalogah, od katerih je bila ena nagrajena s Prešernovo nagrado, in pri magistrskih delih Aleksandra Horvata, Katarine Oblak Brown in Matije Križnarja. Bil je tudi somentor pri treh diplomskih nalogah. Pavšičevo pedagoško delo označuje tudi uspešno mentorstvo šestih doktorjev znanosti. Njegovi doktorandi so Ines Galović, Tomaž Verbič, Miloš Bartol, Katarina Oblak Brown, Boštjan Rožič in nedavno promovirana Katarina Paula Anko.

Med svojim delom na fakulteti je prevzemal tudi številne vodstvene funkcije. Bil je predstojnik Odseka za geologijo, predstojnik Katedre za paleontologijo, član senata, član številnih drugih komisij in odborov na oddelčni in fakultetni ravni.

Znanstveno pot Jerneja Pavšiča je začrtalo že njegovo diplomsko delo, kasneje pa je svoje znanje o nanoplanktonski biostratigrafiji širil pri izdelavi magistrske naloge in doktorske disertacije. V letih 1982 in 1983 je opravil polletno izpopolnjevanje na Visoki tehniški šoli (ETH) v Zürichu, in sicer v skupini prof. dr. H. M. Bollija, kjer je delal z dr. K. von Salis Perch - Nielsen. Udeležil se je strokovnih izpopolnjevanj na Dunaju in v Budimpešti.

Rezultati Pavšičevih nanoplanktonskih datacij so ključni za razumevanju prostorskega pojavljanja različno starih globokomorskih razvoj v zahodni Sloveniji. Tako je bil prav z nanoplanktonom prvič v Sloveniji dokazan obstoj spodnjekrednih klastitov. Zelo lepo se je osvetlilo postopno mlajšanje flišnih razvojov v smeri proti jugu oziroma jugozahodu. Pomembne so tudi njegove biostratigrafske razčlenitve oligocenskih in neogenskih skladov Paratetide z območja današnjih Posavskih gub in severovzhodne Slovenije.

Pavšičeve ugotovitve so s pridom uporabili pri izdelavi Osnovne geološke karte SFRJ, rezultate raziskav je predstavljal na številnih domačih in

mednarodnih znanstvenih srečanjih, simpozijih in kongresih. Zaradi poznanja problematike na meji kreda–terciar je leta 1990 prevzel koordinatorsko raziskavo za Slovenijo v okviru mednarodnega projekta IGCP 308. Kot prvi avtor je izdal 14, v soavtorstvu še nadaljnjih 28 izvornih znanstvenih člankov in veliko drugih znanstvenih sestavkov. V soavtorstvu je napisal več poglavij v znanstvenih monografijah, med katerimi je treba še posebej poudariti tri poglavja v knjigi *Geologija Slovenije* in poglavje v monografiji o geologiji osrednje Evrope.

Dosedanje delo Jerneja Pavšiča močno označuje tudi strokovna in poljudnoznanstvena publicistična dejavnost. Bralci revij *Proteus* in *Gea* smo bili deležni mnogih Pavšičevih prispevkov, praviloma s področja paleontologije, včasih tudi iz drugih panog geologije. Predvsem v *Gei* je mesečno objavljala paleontološke novice in obširnejše članke ter s tem zelo prispeval k popularizaciji in prepoznavnosti geološke vede.

Jernej Pavšič je konec osemdesetih let organiziral dve slovenski posvetovanji o naravnem kamnu, soudeležen pa je bil tudi pri izvedbi posvetovanja slovenskih geologov. Z Bogoljubom Aničičem sta sooblikovala geološko učno pot po Kozjanskem parku in o njej napisala vodič. Sodeloval je pri ustvarjanju leksikona o naravnem kamnu in pri tretji izdaji strokovne monografije

Narava v gorskem svetu. Paleontološkim navdušencem v veselje, študentom pa v pomoč pri učnem procesu je bila njegova prva samostojna knjiga o fosilih Slovenije. Izredno dolgotrajno, potrpežljivo in sistematično delo pa je botrovalo slovenskemu Geološkemu terminološkemu slovarju, pri katerega izdaji je Pavšičevo uredništvo odigralo odločilno vlogo. Jernej Pavšič je bil član Slovenskega geološkega društva in nekaj časa tudi njegov predsednik. Hkrati je bil dejaven tudi pri Slovenski matici, v sklopu katere je uredil dve celoviti monografiji, in sicer o Ljubljanskem barju in o Vipavski dolini. V obeh publikacijah je prispeval poglavje o geologiji teh slikovitih pokrajin. Slednja je izšla nedavno in pri tem nas zelo razveseljuje dejstvo, da Pavšič ostaja znanstveno in strokovno zelo aktiven tudi po uradni upokojitvi.

Profesorja Jerneja Pavšiča krasi umirjen in stanovit značaj, katerega prepoznamo že ob bežnem stiku z njim, ob nadaljnjem sodelovanju pa sta posebej očitna njegova pronicljivost in izrazito duhovit življenjski pristop. Prav te njegove lastnosti so botrovale njegovi bogati znanstveni, strokovni in pedagoški karieri. Njegovi študentje ter sodelavci z Oddelka za geologijo želimo profesorju Jerneju Pavšiču ob njegovem 70. jubileju še mnoga zdrava in ustvarjalna leta.